

OZSVÁTH ZSUZSA
TÉL ÉJI DALA

Lehull a zár, nyílik az ég,
kinyújtóznak a hópihék.
Elül a csönd, szuszog a tél,
fülön csíp zúzmara és dér.

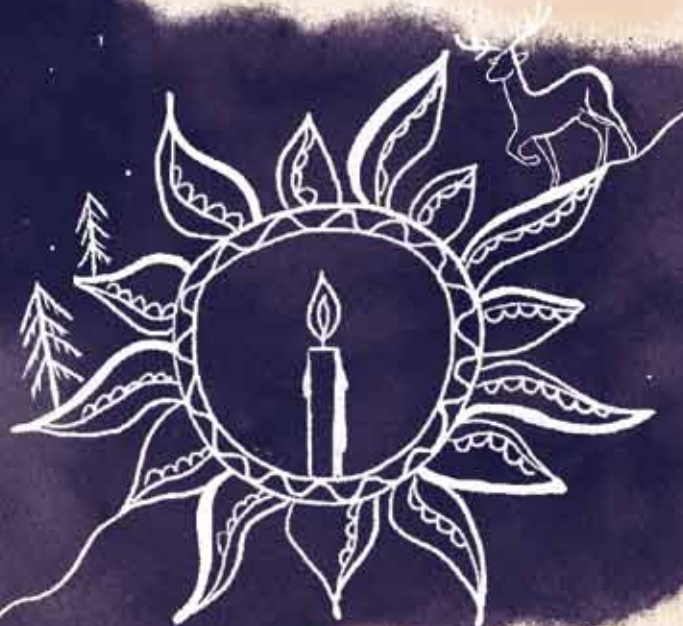
Arcom álmos szelek fújják,
álmom jó testvérek súgják.

ADY ANDRÁS versei

TÉLAPÓ

Már látom is: korán fekszik a téli nap.
Ki gondolná, ugyanaz a lánghajú arc,
ami nyáron! Csak lepihen csendesen
a havas láthatáron, és saját melege olvasztja
a tájba, a sötétbe.

Mit tehet mást, gyertyát gyújt. Ennek nincs
melege, csak megszokott fénye. Valami. Magára
veszi bundáját, és fázós kezeit össze-összeütve
kimegy a szarvasokhoz. Becéz, zabolát igazít,
gyeplőt rendez. Egy kockacukor?
Hosszú az út, de hát ilyen minden karácsonykor.

KÉRJÜK SZÉPEN!

Telek jönnek, telek mennek...
Rendben – szállnak inkább,
felhőmadár-havas szárnyak,
de még ilyen, mint ez most
nem volt emlékezet óta, pelyhek,
tollak nélkül füttyögtet a hűvös
éji nóta, mintha csak hang, hangmozgás
volna. De hol van a hó, merre, hova?

Kellett a télszán alá, odahullt hát, s
ide már nem tellett.

Nem is kérünk mi mást előtte, Karácsonyra,
s utána csak pár szánrakomány havat, ha lehet!

SZUCHER ÁGNES rajzai

SZENTSÉGES ÉJ

TÓTH SÁNDOR fordítása

Nagykarácsony ünnepe volt. Mindenki a templomba igyekezett, csak nagyanyám meg én maradtunk ott-hon. Én túlságosan fiatal, nagyanyám pedig túlságosan öreg volt.

Nagyanyám egyszer csak mesélni kezdett.

Élt valamikor egy ember, aki nekivágott az éjszakának, hogy tüzet szerezzen. Bekopogott minden házba:

– Segítsetek, jó emberek, feleségemnek kisgyereke született, és nagyon hideg a szobánk.

Az éj azonban mélysötét volt, az emberek aludtak, senki sem válaszolt.

Ekkor tűz fényét pillantotta meg. A tűz körül népes nyáj és idős pásztor aludt. A pásztor lábánál három megtermett kuvasz. A neszre fölrezzentek, pofájukat szélesre tátották, de nem jött ki hang a torkukon. Rárohantak, éles fogaik azonban nem engedelmeskedtek. A bárányok annyira szorosan feküdtek egymás mellett, hogy képtelenség volt utat találni köztük, így a hátukon ment a tűzig. Meg sem mozdult egyik se.

Ez idáig csendben hallgattam nagyanyám patakzó szavait, de most félbeszakítottam:

– Miért nem keltek fel a báránykák?

– Mindjárt megtudod. – S folytatta a történetet. – Amikor az ember a tűzhöz ért, a pásztor fölébredt. Idős volt, haragos természetű. Botját az idegen felé vágta.

A bot irányt változtatott, és távolabb ért földet a mezőn.

Megint közbeszóltam:

– Nagyi, a bot miért nem találta el az embert?

Ő mintha meg sem hallotta volna kérdésemet, tovább mesélt.

Az ember odaállt a pásztor elé, és így szólt:

– Jó ember, adj egy kis parazsat.

– Végy, amennyit akarsz! – mordult az rá.

A tűz majdnem kialudt már, és se venyige, se hasáb, hogy újra föllobogjon. Igaz, maradt egy halom parázs, de a jövevénynek lapátja meg edénye nem volt.

Az öreg pásztor kárörvendően biztatta:

– Végy hát, amennyit akarsz! – Közben befelé nevetett: úgyse tudsz.

Az idegen azonban lehajolt: pusztá kézzel szedni kezdte a parazsat, és kabátjába rejtette. Vitte, mintha diót vagy almát vitt volna.

Én – immár harmadszor – megint csak nem tudtam megállni:

– A parázs miért nem égetett, nagyanyám?

– Megtudod azt is, várd meg a végét – szólt jóságosan, és folytatta.

A mogorva pásztor elcsodálkozott: a kutyák nem marják meg az idegent, a juhok nem félnek tőle, a bot elkerüli, a tűz nem égeti meg.

– Mondd, milyen éjszaka ez, hogy mindenki irgalmas hozzád? – kérdezte az idegent.

– Ha magadtól nem jössz rá, én nem mondhatom meg neked – felelte, s máris indult.

A pásztor követte. De hát ennek az embernek még kunyhója sincs – döbönt meg.

Egy barlangban húzta meg magát az aszszony és a gyermek. Kőszíve megindult a szegénység láttán. Tarisznyájából hófehér, puha báránybort húzott elő: legyen takarója a kicsinek.

Ebben a pillanatban ezüstszínű angyalok vettek körül, kezükben citera.

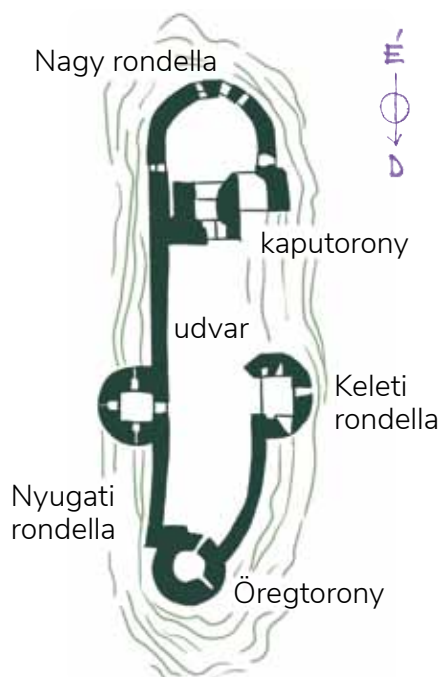

ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK KÖVÁRAK

800 évvel ezelőtt Erdélyben tatárok, törökök pusztítottak. A palánk- és földvárak nem állták a sarat. A népek kővárait építették, és a városi települések, lakótornyok, templomok köré kőből védőfalat emeltek.

Sebesvár ▶

▶▶▶
Sebesvár alaprajza

Sebesvár királyi rendeletre egy elpusztult földvár helyén, a Kolozsvárról Nagyváradra vivő kereskedelmi és hadi út védelmére épült. Az ilyen várakat királyi várnak nevezzük. Sebesvárat a töröcsvári erősséggel együtt Luxemburgi Zsigmond király Mircea cel Bătrân havasalföldi vajdának ajándékozta, amikor a törökök ellen szövetséget kötöttek. Rövid idő után az erdélyi vajdák, ispánok lettek e hely urai, majd 500 évig a Bánffy-család birtokolta. 1598-ban országgyűlést tartottak falai között, 1660-ban ide menekítették a halálosan megsebesült II. Rákóczi György fejedelmet. A kurucok elfoglalták, az osztrákok lerombolták.

A vár szabálytalan erősség, 25 méter magas, kerek lakótornyával és három, félkör alakú bástyával. Felvonóhíddal védett kapuja hatalmas udvarra, rondellára nyílik, ahol egykor kút, tömlőc, gazdasági épületek sora állott. Nemrég romjaiból született újjá és vált látogathatóvá.

Töröcsvár ▶

Erdély keleti határán a töröcsvári szoros volt a legforgalmasabb átjáró. Magas sziklán büszkélkedik a sok ostromot átvészelt, ma is középkorinak ható töröcsvári vár. Lőréses falakkal erősített elővára is volt, amely elzárta a szorost az ellenség elől. A brassóiak építették Nagy Lajos király engedelmével. A déli várfalból kiugró kaputorony emeletére elmozdítható falépcső vezetett. Ez az egyetlen bejárat lovas-kocsival, lóval megközelíthetetlen, a vár bevehetetlen volt.

Ma már kőlépcsőn jutunk az udvarba. Közepén 70 méter mély kút áll, a belsőtoronyos várban rejtélyes csigalépcsők kanyarognak. Északon kétemeletes torony, mellette figyeltoronyos, hétemeletes, négyszögű bástya. Nyugaton kerek torony, alagsorában ablaktalan börtönnel. Keleten pajzsfal védi a kétemeletes várpalotát, amelyben valamikor tizenegy helyiség volt, a legnagyobb a lovagterem.

**A Rendelés menüpont alatt,
a szerkesztőség címén
vagy helyi terjesztőinknél
megrendelhető!**

